

ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΜΕΛΕΤΗΣ,
ΕΡΕΥΝΑΣ & ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ
ΓΙΑ ΤΟ ΣΑΚΧΑΡΩΔΗ ΔΙΑΒΗΤΗ
ΚΑΙ ΤΑ ΜΕΤΑΒΟΛΙΚΑ ΝΟΣΗΜΑΤΑ

8^ο Πανελλήνιο Συνέδριο

23 - 25 Μαρτίου
2018

Grand Serai Hotel
Ιωάννινα

Χορήγηση Πιστοποιητικού με **21** μόρια (credits)
Συνεχιζόμενης Ιατρικής Εκπαίδευσης (CME - CPD)

Οργάνωση - Γραμματεία

The **MASTERMIND** Group
Organizing your success

Τελικό Πρόγραμμα

The **MASTERMIND** Group

O r g a n i z i n g y o u r s u c c e s s

Congresses

**Event
Making**

**Public
Relations**

Promotion

Travel

Tourism

Incentives

**Management
Games**

w w w . t m g . g r

Μαραθωνομάχων 26, 15124 Μαρούσι, Αττική.

T 210 6827405, 210 6839690-1 **F** 210 6827409

E info@tmg.gr

Χαιρετισμός Προέδρου

Αγαπητοί Συνάδελφοι

Είναι ιδιαίτερη χαρά και τιμή για μένα να σας καλωσορίσω εκ μέρους της Οργανωτικής Επιτροπής στο 8^ο Πανελλήνιο Συνέδριο του Ινστιτούτου Μελέτης, Έρευνας και Εκπαίδευσης, για το Σακχαρώδη Διαβήτη και τα Μεταβολικά Νοσήματα, που θα πραγματοποιηθεί 23 - 25 Μαρτίου 2018 στα Ιωάννινα, στο Grand Serai Hotel.

Στις ημέρες μας η αυξανόμενη συχνότητα, νοσηρότητα και θνητότητα των νοσημάτων του μεταβολισμού (Παχυσαρκία, Μεταβολικό Σύνδρομο, Σακχαρώδης Διαβήτης, Υπέρταση, Δυσλιπιδαιμία) και των επιπλοκών τους - κύρια των καρδιαγγειακών νοσημάτων - επιβάλλει την πρόληψη, την έγκαιρη διάγνωση και τη σωστή αντιμετώπισή τους.

Με στόχο να συμβάλλουμε στη μείωση της επίπτωσης των μεταβολικών νοσημάτων, παρεμβαίνουμε με τις εκδηλώσεις του Ινστιτούτου και με την οργάνωση του 8^{ου} Πανελληνίου Συνεδρίου.

Στο πρόγραμμα του Συνεδρίου με τη συμμετοχή καταξιωμένων επιστημόνων θα συζητηθούν επίκαιρα θέματα καθώς και οι νέες εξελίξεις που αφορούν στην πρόληψη και στη θεραπευτική αντιμετώπιση με εξατομίκευση στην κλινική πράξη των παραπάνω παθολογικών καταστάσεων σύμφωνα με τις σύγχρονες κατευθυντήριες οδηγίες.

Ιδιαίτερη συμβολή στους στόχους του Συνεδρίου έχει η παρουσίαση του ερευνητικού έργου αξιόλογων συναδέλφων, τους οποίους ευχαριστούμε ιδιαίτερα.

Σε εποχές μεγάλης οικονομικής κρίσης, ιδιαίτερα δύσκολης για τη χώρα μας αλλά και για όλους μας, η Οργανωτική Επιτροπή έχει καταβάλει κάθε δυνατή προσπάθεια, ώστε το 8^ο Πανελλήνιο Συνέδριο να είναι μια ευχάριστη και παραγωγική διαδικασία που θα συμβάλει στη συνεχιζόμενη εκπαίδευσή μας.

Προσδοκούμε και αναμένουμε την παρουσία και την ενεργό συμμετοχή σας.

Για την Οργανωτική Επιτροπή

Με εκτίμηση

Σταύρος Ι. Παννός

HoFH

Homozygous Familial Hypercholesterolaemia

A disease of the LDL Receptor
with an unmet medical need
despite standard of care

HoFH is a rare, severe disease, inherited from both parents and associated with significantly elevated LDL-C levels.^{1,2}

Chronic exposure to high LDL-C levels may correlate with the development of premature cardiovascular disease, such as:

- Premature atherosclerosis
- Acute coronary syndrome
- Early myocardial infarction
- Aortic stenosis
- Ultimately premature and sudden death.

Even on maximum lipid lowering therapy and LDL-C apheresis, most patients do not achieve EAS targets and this means that atherosclerosis continues to progress.^{1,2,3}

References:

1. Cuchel B et al, EU Heart Journal 2014 doi:10.1093/eurheart/ehu274.
2. Raal FJ, Santos RD. Homozygous familial hypercholesterolemia: Current perspectives on diagnosis and treatment. *Atherosclerosis*. 2012; 223(2):262-268.
3. Graesdal A et al. *J Clin Lipidol* 2012;6:331-339.

Διοικητικό Συμβούλιο

Πρόεδρος: Σταύρος Ι. Παππός

Αντιπρόεδρος: Μωυσής Ελισάφ

Γενικός Γραμματέας: Αντώνιος Αθαβέρας

Ταμίας: Αναστάσιος Κουτσοβασίλης

Μέλη: Θεοδόσιος Φιλιππάτος
Βασίλειος Τσιμικόδημος
Ουρανία Αποστόλου

8^ο Πανελλήνιο Συνέδριο

Πρόγραμμα

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 23 ΜΑΡΤΙΟΥ 2018

12.00-17.00

Εγγραφές

12.30-17.00

**ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ ΓΙΑ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ΙΑΤΡΙΚΗΣ
ΚΑΙ ΝΕΟΥΣ ΙΑΤΡΟΥΣ**

(θα χορηγηθεί πιστοποιητικό και CD με τις ομιλίες, απαιτείται δήλωση συμμετοχής)

12.30-15.00

1^η Συνεδρία

«Αντιμετώπιση των καρδιαγγειακών παραγόντων κινδύνου»

Συντονιστές: **Α. Αθαβέρας - Σ. Παππάς**

- Υπολιπιδαιμική αγωγή: **Θ. Φιλιππάτος**
- Αντιυπερτασική αγωγή: **Γ. Λιάμης**
- Αντιδιαβητική αγωγή: **Β. Τσιμιχόδημος - Μ. Ελίσας**
- Αντιαιμοπεταλιακή αγωγή: **Χ. Μηλιώνης**
- Υγιεινοδιαιτητική αγωγή και αντιμετώπιση της παχυσαρκίας: **Φ. Αποστόλου**

15.00-16.00

2^η Συνεδρία

Πρόεδρος: **Α. Αθαβέρας**

«Αξιολόγηση του ΗΚΓ στην καθημερινή κλινική πράξη»: **Χ. Πίτσας**

Σχόλια: **Α. Αθαβέρας**

16.00-17.00

3^η Συνεδρία

Πρόεδρος: **Γ. Λιάμης**

«Ορθολογική χορήγηση υγρών και ηλεκτρολυτών»: **Θ. Φιλιππάτος**

12.30-17.00

**ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ ΓΙΑ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ΙΑΤΡΙΚΗΣ
ΚΑΙ ΝΕΟΥΣ ΙΑΤΡΟΥΣ**

(θα χορηγηθεί πιστοποιητικό και CD με τις ομιλίες, απαιτείται δήλωση συμμετοχής)

17.00-17.30

Διάλεξη

Πρόεδρος: **Α. Αθαβέρας**

- Συνήθη σφάλματα στην υπολιπιδαιμική αγωγή: **Α. Κουτσοβασίλης**

17.30-18.00

Διάλεξη

Πρόεδρος: **Δ. Λοϊζου**

- Συνήθη σφάλματα στην αντιδιαβητική αγωγή: **Σ. Παππάς**

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 23 ΜΑΡΤΙΟΥ 2018

18.00-18.30

Βραχείες διαλέξεις - Παρουσιάσεις περιστατικών

«Εξατομίκευση της αντιυπερτασικής και υπολιπιδαιμικής αγωγής»:

Από τη θεραπεία στην πράξη

Πρόεδρος: **Α. Κουτσοβασίλης**

1° Περιστατικό:

• Ασθενής με υπέρταση υψηλού καρδιαγγειακού κινδύνου: **Μ. Φλωρεντίν**

2° Περιστατικό:

• Ασθενής υψηλού κινδύνου με υπερλιπιδαιμία: θεραπευτικές δυνατότητες:
Χ. Ρίζος

18.30-19.00

Δορυφορική διάλεξη

(Με την ευγενική χορηγία της εταιρίας LIBYTEC)

Πρόεδρος: **Α. Κουτσοβασίλης**

• Οξειδωτικό stress και επιπλοκές του σακχαρώδη διαβήτη: **Σ. Παππάς**

19.00-19.30

Δορυφορική διάλεξη

(Με την ευγενική χορηγία της εταιρίας SANOFI)

Πρόεδρος: **Χ. Μηλιώνης**

• Alirocumab: Νέοι ορίζοντες στην διαχείριση της LDL-c, ως μείζονος παράγοντα καρδιαγγειακού κινδύνου: **Ε. Λυμπερόπουλος**

19.30-20.00

Δορυφορική διάλεξη

(Με την ευγενική χορηγία της εταιρίας WIN MEDICA)

Πρόεδρος: **Α. Αθαβέρας**

• Πρόληψη καρδιαγγειακού κινδύνου σε υπερτασικούς ασθενείς με πολλαπλούς παράγοντες κινδύνου. Η θέση του σταθερού συνδυασμού αμλοδιπίνης/ατορβαστατίνης: **Ε. Λυμπερόπουλος**

20.00-20.30

Δορυφορική διάλεξη

(Με την ευγενική χορηγία της εταιρίας ΦΑΡΜΑΣΕΡΒ-ΛΙΑΛΥ Α.Ε.Β.Ε.)

Πρόεδρος - Ομιλητής: **Σ. Τίγκας**

• Ντουλαγλουτίδη: Το νέο εβδομαδιαίο GLP-1 ανάλογο που προσφέρει ισχυρή αποτελεσματικότητα με απλό και εύκολο τρόπο.: **Β. Τσιμιχόδημος**

8^ο Πανελλήνιο Συνέδριο

Πρόγραμμα

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 23 ΜΑΡΤΙΟΥ 2018

20.30-21.00

Δορυφορική διάλεξη

(Με την ευγενική χορηγία της εταιρίας BOEHRINGER INGELHEIM)

Πρόεδρος: **Μ. Ελυσάφ**

- Στην καρδιά του Σακχαρώδη Διαβήτη Τύπου 2. Από τη ρύθμιση της HbA1c έως την αντιμετώπιση του καρδιαγγειακού κινδύνου:
Ασφάλεια & αποτελεσματικότητα της εμπαγλιφλοζίνης: **Ε. Λυμπερόπουλος**

21.00-21.30

Δορυφορική διάλεξη

(Με την ευγενική χορηγία της εταιρίας NOVO NORDISK)

Πρόεδρος: **Σ. Παππάς**

- Σύγχρονες θεραπείες με βασική ινσουλίνη. Πότε και πως ξεκινάει η θεραπεία και πως μπορεί να βελτιστοποιηθεί: **Ε. Ρίζος**

21.30-22.00

Δορυφορική διάλεξη

(Με την ευγενική χορηγία της εταιρίας ELPEN)

Πρόεδρος: **Μ. Ελυσάφ**

- Η επιλογή της αλογλιπτίνης στην καθημερινή κλινική πρακτική, ηλικιωμένων διαβητικών τύπου ασθενών, βάσει προτεραιοτήτων και Evidence-Based Medicine: **Σ. Παππάς**

22.00

Εναρκτήρια εκδήλωση - Απονομή βραβείων

ΣΑΒΒΑΤΟ 24 ΜΑΡΤΙΟΥ 2018

- 08.30-09.30** **«Συζήτηση ενδιαφερόντων περιστατικών»**
Πρόεδροι: **Α. Αθαβέρας - Θ. Φιλιππάτος**
Ομιλητές: **Α. Κεή - Ι. Κυριαζής - Α. Αθαβέρας**
- 09.30-10.00** **Διάλεξη**
Πρόεδρος: **Σ. Παππάς**
• Ιδιαιτερότητες αντιμετώπισης υπερηλίκων διαβητικών ασθενών: **Δ. Λοϊζου**
- 10.00-10.30** **Διάλεξη**
Πρόεδρος: **Χ. Μηλιώνης**
• Συνήθη σφάλματα στην αντιυπερτασική αγωγή: **Α. Αχείμαστος**
- 10.30-11.00** **Διάλεξη**
Πρόεδρος: **Χ. Πίτσαβος**
• Κετογονική δίαιτα ως θεραπευτική παρέμβαση στον παχύσαρκο διαβητικό: **Δ. Βλάχος**
- 10.00-11.00** **«ΠΑΡΑΛΛΗΛΗ ΑΙΘΟΥΣΑ ΛΟΡΔΟΣ ΒΥΡΩΝΑΣ»**
Κλινικό φροντιστήριο
(Με την ευγενική χορηγία της εταιρίας NOVARTIS)
«Διαχείριση Ασθενών με Πολυνοσηρότητα: Εστιάζοντας στις Ανάγκες των Ασθενών με Χρόνια Αποφρακτική Πνευμονοπάθεια στην Πρωτοβάθμια Περίθαλψη Υγείας»
Συντονιστές: **Ι. Τσιλιγιάννη, Γ. Χειλάς**
- 11.00-11.30** **Δορυφορική διάλεξη**
(Με την ευγενική χορηγία της εταιρίας CHIESI HELLAS)
Πρόεδρος: **Σ. Παππάς**
• Η μανιδιπίνη: ένας πρωτότυπος ανταγωνιστής ασβεστίου: **Μ. Ελυσάφ**
- 11.30-12.00** **Διάλεξη**
Πρόεδρος: **Μ. Ελυσάφ**
• Αναγκαιότητα εμβολιασμών στο διαβητικό ασθενή: **Μ. Μαργακός**
- 12.00-12.40** **Δορυφορικό συμπόσιο**
(Με την ευγενική χορηγία της εταιρίας CHIESI HELLAS)
Πρόεδρος: **Ε. Βρουβάκης**
• Θεραπευτικές επιλογές στο άσθμα. Από τη χαμηλή στην υψηλή δόση εισπνεόμενων κορτικοειδών: **Μ. Μάνος**
• Ο ρόλος της τριπλής θεραπείας στη χρόνια αποφρακτική πνευμονοπάθεια: **Ε. Βρουβάκης**

8^ο Πανελλήνιο Συνέδριο

Πρόγραμμα

ΣΑΒΒΑΤΟ 24 ΜΑΡΤΙΟΥ 2018

12.40-13.20

Δορυφορικό συμπόσιο

(Με την ευγενική χορηγία της εταιρίας SERVIER)

«Τα πλεονεκτήματα της ολιστικής προσέγγισης του Διαβήτη Τύπου 2 και της Υπέρτασης από την αρχή»

Πρόεδρος: **Μ. Ελισάφ**

- Έγκαιρη έναρξη της θεραπείας του ΣΔΤ2 με τον ασθενή στο επίκεντρο της θεραπείας: **Β. Τσιμιχόδημος**
- Η εξατομίκευση της αντιυπερτασικής θεραπείας σήμερα: από τη νέα προσέγγιση έναρξης στους έτοιμους συνδυασμούς με αναστολείς του μεταρρεπτικού ενζύμου: **Ε. Λυμπερόπουλος**

13.20-14.20

Δορυφορικό συμπόσιο

(Με την ευγενική χορηγία της εταιρίας GLAXO SMITH KLINE)

«Ο αναπνευστικός ασθενής στην πρωτοβάθμια περίθαλψη»

Συντονιστής: **Σ. Παππάς**

- Από τη διαχείριση των συμπτωμάτων στον έλεγχο του άσθματος: **Μ. Βαΐας**
- Εξατομικευμένη θεραπεία στην ΧΑΠ: **Ι. Αντωνίου**

14.20-14.45

Δορυφορική διάλεξη

(Με την ευγενική χορηγία της εταιρίας ANGELINI)

Πρόεδρος: **Μ. Ελισάφ**

- Νταλμπαβανσίνη και λοιμώξεις δέρματος και μαλακών μορίων σε διαβητικούς ασθενείς. Νέες δυνατότητες στη διαχείριση των ασθενών μας: **Γ. Λιάμης**

ΣΑΒΒΑΤΟ 24 ΜΑΡΤΙΟΥ 2018

15.00-17.00

«ΠΑΡΑΛΛΗΛΗ ΑΙΘΟΥΣΑ ΛΟΡΔΟΣ ΒΥΡΩΝΑΣ»

Διαδραστικό φροντιστήριο* για τη διαχείριση του καρδιομεταβολικού ασθενούς - Συζήτηση περιστατικών

(Με την ευγενική χορηγία των εταιριών MSD & VIANEX)

Δυσλιπιδαιμία

- Ασθενής με μεικτή δυσλιπιδαιμία και Σακχαρώδη Διαβήτη τύπου 2, **Χ. Μηλιώνης**
 - Ασθενής με στεφανιαία νόσο και δυσλιπιδαιμία, **Λ. Ραηλίδης**
- Σακχαρώδης Διαβήτης τύπου 2**

- Ηλικιωμένος ασθενής με ΣΔτ2 υπέρταση και αυτοάνοσο νόσημα, **Σ. Μπούσμπουλης**
- Αρρυθμιστος ασθενής με ΣΔτ2 και συννοσηρότητες υπό θεραπεία με μετφορμίνη και DPP4, **Ε. Ρίζος**
- Συμπεράσματα

Χ. Μηλιώνης - Λ. Ραηλίδης - Σ. Μπούσμπουλης - Ε. Ρίζος

*Κλειστή εκδήλωση με σκοπό τη συζήτηση / ανάλυση ενδιαφερόντων περιστατικών. Οι συμμετέχοντες θα παραβρίσκονται σε τραπέζια έως 10 ιατρών με ένα ομιλητή/παρουσιαστή

Μέγιστος αριθμός συμμετεχόντων 40. Απαιτείται δήλωση συμμετοχής στη γραμματεία του συνεδρίου, θα τηρηθεί σειρά προτεραιότητας βάσει της εκδήλωσης ενδιαφέροντος

15.00-17.00

«ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΑΙΘΟΥΣΑ ΕΥΕΡΓΕΤΩΝ»

Κλινικό φροντιστήριο

(Με την ευγενική χορηγία της εταιρίας GLAXO SMITH KLINE)

«Ανάλυση περιστατικών χρόνιας αποφρακτικής πνευμονοπάθειας:

Από τη θεωρία στην πράξη»

Συντονιστής: **Σ. Παππάς**

Ομιλητές: **Ι. Αντωνίου - Μ. Βαΐας**

17.00-18.00

Δορυφορικό διαδραστικό συμπόσιο

(Με την ευγενική χορηγία των εταιριών MSD & VIANEX)

- Το ταξίδι του ασθενή υψηλού καρδιαγγειακού κινδύνου προς τη στεφανιαία νόσο. Πως μπορούμε έγκαιρα και αποτελεσματικά να παρέμβουμε πριν και μετά το επεισόδιο: **Μ. Ελίσάφ - Ε. Λυμπερόπουλος**

18.00-18.30

Δορυφορική διάλεξη

(Με την ευγενική χορηγία της εταιρίας VIANEX)

Πρόεδρος: **Σ. Παππάς**

- Αζιθαρτάνη: Γιατί είναι χρήσιμος ένας νέος ανταγωνιστής των υποδοχέων της αγγιοτενσίνης II: **Μ. Ελίσάφ**

8^ο Πανελλήνιο Συνέδριο

Πρόγραμμα

ΣΑΒΒΑΤΟ 24 ΜΑΡΤΙΟΥ 2018

18.30-19.00

Δορυφορική διάλεξη

(Με την ευγενική χορηγία της εταιρίας MYLAN)

Πρόεδρος: **Σ. Παππάς**

- Διαχείριση ασθενούς με πρωτοπαθή υπερχοληστερολαιμία έναντι ασθενούς με μεικτή αθηρογόνο δυσλιπιδαιμία. Ομοιότητες και διαφορές: **Χ. Μηλιώνης**

19.00-19.30

Δορυφορική διάλεξη

(Με την ευγενική χορηγία της εταιρίας WIN MEDICA)

Πρόεδρος: **Χ. Πίτσαβος**

- Ανασκόπηση των διουρητικών της αγκύλης: Πρέπει η Τορασεμίδη να γίνει φάρμακο 1^{ης} γραμμής;: **Μ. Ελίσάφ**

19.30-20.00

Διάλεξη

Πρόεδρος: **Μ. Ελίσάφ**

- Ο καθοριστικός ρόλος του ιατρού πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας στη διαχείριση ασθενών με καρδιακή ανεπάρκεια με μειωμένο κλάσμα εξώθησης: **Α. Μπεχλιούλης**

20.00-20.30

Δορυφορική διάλεξη

(Με την ευγενική χορηγία της εταιρίας MENARINI HELLAS)

Πρόεδρος: **Σ. Παππάς**

- Οι σύγχρονες κατευθυντήριες οδηγίες για τη θεραπεία της υπερουριχαιμίας/ουρικής αρθρίτιδας: **Μ. Ελίσάφ**

20.30-21.00

Δορυφορική διάλεξη

(Με την ευγενική χορηγία της εταιρίας AMGEN)

Πρόεδρος: **Μ. Ελίσάφ**

- Enolocumab: Διαχείριση της δυσλιπιδαιμίας και μείωση καρδιαγγειακών συμβομάτων: **Χ. Μηλιώνης**

21.00-21.30

Δορυφορική διάλεξη

(Με την ευγενική χορηγία της εταιρίας ASTRA ZENECA)

Πρόεδρος: **Μ. Ελίσάφ**

- Η κλινική εμπειρία με τους SGLT2 αναστολείς. Η αξία των δεδομένων καθημερινής κλινικής πρακτικής: **Β. Τσιμικόδης**

ΚΥΡΙΑΚΗ 25 ΜΑΡΤΙΟΥ 2018

08.30-09.30

Προφορικές ανακοινώσεις

Πρόεδροι: **Σ. Τσιόρα - Η. Ταμβάκος**

1. Οικογενής υπερχοληστερολαιμία και καρδιαγγειακή νόσος: προκαταρκτικά δεδομένα από το μητρώο καταγραφής ασθενών HELLAS-FH

Χ. Ρίζος¹, Β. Άθυρος², Α. Γαρούφν³, Μ. Ελίσάφ¹, Γ. Κολλοβού⁴, Β. Κώτσας⁵,
Ε. Μπιλιανού⁶, Λ. Ραλλίδης⁷, Ε. Σκαλίδης⁸, Ι. Σκούμας⁹, Κ. Τζόμαλος¹⁰,
Γ. Χρούσος¹¹, Ε. Λυμπερόπουλος¹

¹ Τομέας Παθολογίας Ιατρικής Σχολής Πανεπιστημίου Ιωαννίνων

² Τομέας Παθολογίας Ιατρικής Σχολής Αριστοτέλειου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, Γ.Ν. «Ιπποκράτειο»

³ Τομέας Παιδιατρικής Ιατρικής Σχολής Εθνικού & Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, Γ.Ν. Παίδων «Π. & Α. Κυριακού»

⁴ Καρδιολογική Κλινική, «Ωνάσειο Καρδιοχειρουργικό Κέντρο»

⁵ Τομέας Παθολογίας Αριστοτέλειου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, όΚαρδιολογική Κλινική, Γ.Ν. «Τζάνειο», Πειραιάς

⁶ Τομέας Καρδιολογίας Ιατρικής Σχολής Εθνικού Εθνικού & Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, Π.Γ.Ν. «Αττικόν»

⁸ Καρδιολογική Κλινική, Π.Γ.Ν. Ηρακλείου

⁹ Καρδιολογική Κλινική, Γ.Ν. «Ιπποκράτειο»

¹⁰ Α' Προπαιδευτική Παθολογική Κλινική Ιατρικής Σχολής Αριστοτέλειου Πανεπιστημίου, Π.Γ.Ν. «ΑΧΕΠΑ»

¹¹ Τομέας Παιδιατρικής Ιατρικής Σχολής Εθνικού & Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, Γ.Ν. Παίδων «Αγ. Σοφία»

2. Επίδραση του συνδυασμού εμπαγλιφλοζίνης και λιραγλουτιδης στη γλυκαιμική ρύθμιση και τους παράγοντες καρδιομεταβολικού κινδύνου σε ασθενείς με σακχαρώδη διαβήτη τύπου 2

Α. Κουτσοβασιλίδης, Α. Σωτηρόπουλος, Μ. Παππά, Δ. Παπαδάκη, Γ. Κοκοτός,
Α. Χριστοδουλοπούλου, Χ. Ταμβάκος, Θ. Πέππας, Σ. Παππάς

Γ' Παθολογική Κλινική & Διαβητολογικό Κέντρο, Γ.Ν. Νίκαιας-Πειραιά «Άγιος Παντελεήμων»

3. Νταπαγλιφλοζίνη vs σιταγλιπτίνη: μελέτη επίδρασης τους στα επίπεδα των λιπιδίων του ορού σε ασθενείς με σακχαρώδη διαβήτη τύπου 2

Σ. Φίλιππος-Ντεκουάν¹, Ε. Μπλήτσα², Ι. Σδράννης³, Κ. Τέλλης⁴, Ε. Τζαβέλλα¹,
Ε. Χριστοπούλου¹, Α. Κεή¹, Μ. Ελίσάφ¹, Β. Τσιμικόδης¹

¹ Β' Πανεπιστημιακή Παθολογική Κλινική Πανεπιστημίου Ιωαννίνων

² Γ' Παθολογική κλινική & Διαβητολογικό Κέντρο, Γ.Ν. Νίκαιας-Πειραιά «Άγιος Παντελεήμων»

³ Βιοχημικό Εργαστήριο, Πανεπιστημιακό Γενικό Νοσοκομείο Ιωαννίνων

⁴ Ερευνητικό Κέντρο Αθηροθρόμβωσης/Εργαστήριο Βιοχημείας, Τμήμα Χημείας, Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων

4. Η θεραπεία με στατίνη μειώνει τη θερμική ετερογένεια των καρωτίδων σε ασθενείς με οικογενή δυσλιπιδαιμία

Ι. Κουτάγιαρ, Ι. Σκούμας, Γ. Μπενέτος, Κ. Τούτουζας, Σ. Γαλανάκος,
Δ. Τερεντές-Πρίντζος, Α. Ρηγάτου, Χ. Βλάχοπουλος, Χ. Πίτσαβος, Δ. Τούσουλης
Α' Καρδιολογική Κλινική Πανεπιστημίου Αθηνών, Γ.Ν.Α. «Ιπποκράτειο»

8^ο Πανελλήνιο Συνέδριο

Πρόγραμμα

ΚΥΡΙΑΚΗ 25 ΜΑΡΤΙΟΥ 2018

5. Ο συνδυασμός ινσουλίνης degludec και λιραγλουτιδής σε σύγκριση με την ινσουλίνη degludec στις τιμές των υποκλήσμάτων των λιποπρωτεϊνών που περιέχουν αραβ σε ασθενείς με σακχαρώδη διαβήτη τύπου 2

Ε. Παππά¹, Ε. Αρβανίτη², Δ. Σφαιρόπουλος¹, Ε. Μεγαπάνου¹, Μ. Ελίσσάφ¹, Β. Τσιμικόδημος¹

¹ Β' Πανεπιστημιακή Παθολογική Κλινική Πανεπιστημίου Ιωαννίνων

² Γενικό Νοσοκομείο Ιωαννίνων «Γ. Χατζηκώστα»

6. Κοινωνικοί και οικονομικοί παράγοντες οι οποίοι καθορίζουν την ποιότητα διατροφής και το επίπεδο άσκησης σε ηλικιωμένα άτομα με σακχαρώδη διαβήτη τύπου 2

Β. Κορδίνας, Α. Κουτσουβασίλης, Α. Σωτηρόπουλος, Α. Γκουγκούση, Ο. Αποστόλου, Δ. Παναγιώτου, Σ. Μπουντή, Σ. Μπούσμπουλας, Θ. Πέππας

Γ' Παθολογική Κλινική & Διαβητολογικό Κέντρο, ΓΝ. Νίκαιας-Πειραιά «Άγιος Παντελεήμων»

09.30-10.00

Διάλεξη

Πρόεδρος: **Α. Αχείμαστος**

- Διάγνωση και αντιμετώπιση της διαβητικής νεφροπάθειας: **Α. Αθαβέρας**

10.00-10.30

Διάλεξη

Πρόεδρος: **Α. Σωτηρόπουλος**

- Γλυκαιμικός έλεγχος και χρόνιες επιπλοκές του σακχαρώδη διαβήτη: **Η. Μυγδάλης**

10.30-11.00

Διάλεξη

Πρόεδρος: **Ο. Αποστόλου**

- Νέες ινσουλίνες: **Α. Σωτηρόπουλος**

11.00-11.30

Διάλεξη

Πρόεδρος: **Ν. Κεφαλογιάννης**

- Μελέτες καρδιαγγειακών εκβάσεων στο σακχαρώδη διαβήτη.
Η επόμενη μέρα: Τι επίδραση μπορούν να έχουν στις θεραπευτικές οδηγίες και στις εγκριτικές διαδικασίες των αντιδιαβητικών φαρμάκων; **Α. Τσάπας**

11.30-12.00

Διάλεξη

Πρόεδρος: **Γ. Δημητριάδης**

- Πρωτοπαθής υπεραλδοστερονισμός. Μια πολύ συχνή δευτεροπαθής υπέρταση: **Α. Αλεξανδρίδης**

ΚΥΡΙΑΚΗ 25 ΜΑΡΤΙΟΥ 2018

12.00-12.30

Διάλεξη

Πρόεδρος: **Α. Αθαβέρας**

- Διαβήτης κυήσεως: **Γ. Ιωαννίδης**

12.30-13.00

Διακεκριμένη διάλεξη

Πρόεδρος: **Σ. Παππάς**

- Επιλογή αντιδιαβητικής αγωγής στο Σακχαρώδη Διαβήτη τύπου 2, βάσει παθοφυσιολογικών δεδομένων: Έχουμε επαρκή στοιχεία; Evidence - Based Medicine: **Γ. Δημητριάδης**

13.00-13.30

Διάλεξη

Πρόεδρος: **Α. Αχείμαστος**

- Χορήγηση κορτικοειδών σε διαβητικούς ασθενείς:
Α. Παπαζοφειροπούλου

13.30-14.00

Διάλεξη λήξης

Πρόεδρος: **Σ. Παππάς**

- Μυοσκελετικές εκδηλώσεις στο σακχαρώδη διαβήτη: **Ν. Παπάνας**

κ/χ σαλόνι 1

κ/χ σαλόνι 2

Συντονιστές & Ομιλητές

Αθαβέρας Α.

Παθολόγος-Διαβητολόγος, τ. Διευθυντής
Α' Παθολογικού Τμήματος, Γ.Ν.Α. «Κοργιαλένιο-
Μπενάκειο Ε.Ε.Σ»

Αλεξανδρίδης Θ.

Καθηγητής Παθολογίας/Ενδοκρινολογίας
Ιατρικής Σχολής Πανεπιστημίου Πατρών,
Διευθυντής Ενδοκρινολογικού Τμήματος
Π.Γ.Ν. Πατρών Ρίο

Αντωνίου Ι.

Παθολόγος, Ιατρική Σύμβουλος GSK

Αποστόλου Ο.

Παθολόγος, Επιμελήτρια Α' Γ' Παθολογικής
Κλινικής - Διαβητολογικού Κέντρου, Γ.Ν. Νίκαιας
Πειραιά «ΑΓΙΟΣ ΠΑΝΤΕΛΕΗΜΩΝ»

Αποστόλου Φ.

Παθολόγος, Επιμελήτρια Α' Β' Παθολογικής
Κλινικής Πανεπιστημιακού Γενικού Νοσοκομείου
Ιωαννίνων

Αχείμαστος Α.

Ομότιμος Καθηγητής Παθολογίας,
Πανεπιστήμιο Αθηνών

Βάϊας Μ.

Πνευμονολόγος, Ιατρικός Σύμβουλος GSK

Βλάχος Δ.

Γενικός Ιατρός, Ιατρικός Διευθυντής
Eurodiet Med

Βρουβάκης Ε.

Πνευμονολόγος - Φυματιολόγος,
Διευθυντής Πνευμονολογικού Τμήματος
Νοσοκομείου «Παναγία η Οδηγήτρια»

Δημητριάδης Γ.

Καθηγητής Παθολογίας, Διευθυντής
Β' Προπαιδευτικής Παθολογικής Κλινικής και
Μονάδας Έρευνας και Διαβητολογικού Κέντρου
Πανεπιστημίου Αθηνών, Π.Γ.Ν. «ΑΤΤΙΚΟΝ»,
Πρόεδρος Ελληνικής Διαβητολογικής Εταιρείας

Ελισάφ Μ.

Καθηγητής Παθολογίας Ιατρικής Σχολής
Πανεπιστημίου Ιωαννίνων

Ιωαννίδης Ι.

Παθολόγος με εξειδίκευση στον Διαβήτη,
Διευθυντής Α' Παθολογικής Κλινικής και
Υπεύθυνος Διαβητολογικού Ιατρείου,
Γενικό Νοσοκομείο Ν. Ιωνίας,
«Χωνοστανοπούλειο» Πατρίσων

Κέη Α.

Ειδικευόμενη Ιατρός Β' Παθολογικής Κλινικής
Πανεπιστημιακού Γενικού Νοσοκομείου
Ιωαννίνων

Κεφαλογιάννης Ν.

Παθολόγος - Διαβητολόγος

Κουτσοβασίλης Α.

Επιμελητής Β' Γ' Παθολογικού Τμήματος
και Διαβητολογικού Κέντρου, Υπεύθυνος
Λιπιδαιμικού Ιατρείου, Γ.Ν. Νίκαιας Πειραιά
«ΑΓΙΟΣ ΠΑΝΤΕΛΕΗΜΩΝ»

Κυριαζής Ι.

Παθολόγος - Διαβητολόγος, Διευθυντής
Παθολογικής Κλινικής & Υπεύθυνος & Ιατρείου
Διαβήτη και Παχυσαρκίας, Γ.Ν.Α. «ΚΑΤ»

Λιάμης Γ.

Αναπλ. Καθηγητής Παθολογίας Ιατρικής Σχολής
Πανεπιστημίου Ιωαννίνων

Λοΐζου Δ.

Παθολόγος - Διαβητολόγος, Ιατροδιάγνωση
Medical Center, Λευκωσία, Κύπρος

Λυμπερόπουλος Ε.

Αναπληρωτής Καθηγητής Παθολογίας Ιατρικής
Σχολής Πανεπιστημίου Ιωαννίνων

Μάνος Μ.

Πνευμονολόγος - Φυματιολόγος,
Επιμελητής Α', Γ.Ν. Λαμίας, Υπεύθυνος
Βρογχολογικού Εργαστηρίου και Ιατρείου
Διακοπής Καπνίσματος

Μαραγκός Μ.

Καθηγητής Παθολογίας - Λοιμώξεων
Πανεπιστημίου Πατρών, Διευθυντής Τμήματος
Λοιμώξεων Π.Γ.Ν.Π.

Μηλιώνης Χ.

Καθηγητής Παθολογίας Ιατρικής Σχολής
Πανεπιστημίου Ιωαννίνων

Μπεχλιούλης Α.

Επικουρικός Επιμελητής ΕΣΥ, Β' Πανεπιστημιακή
Καρδιολογική Κλινική Πανεπιστημιακού Γενικού
Νοσοκομείου Ιωαννίνων

Μπούσμπουλας Σ.

Παθολόγο s- Διαιτολόγος,
Διευθυντής Γ' Παθολογικού Τμήματος,
Υπεύθυνος Διαβητολογικού Κέντρου,
Γ.Ν. Νίκαιας Πειραιά «ΑΓ. ΠΑΝΤΕΛΕΗΜΩΝ»

Μυγδάλης Η.

Παθολόγος, Συντονιστής Διευθυντής
Β' Παθολογικής Κλινικής & Διαβητολογικού
Κέντρου, Γ.Ν. «ΝΙΜΤΣ», Αθήνα

Παππάς Σ.

Παθολόγος - Διαβητολόγος, Πρόεδρος
Ινστιτούτου Μελέτης Έρευνας και Εκπαίδευσης
για το Σακχαρώδη Διαβήτη και τα Μεταβολικά
Νοσήματα, Αντιπρόεδρος Ελληνικής
Διαβητολογικής Εταιρείας

Παπαζαφειροπούλου Α.

Παθολόγος με εξειδίκευση στο Διαβήτη,
MSc, PhD, Επιμελήτρια Β', Α' Παθολογική
Κλινική & Διαβητολογικό Κέντρο, Γ.Ν. Πειραιά
«Τζάνειο»

Παπάνας Ν.

Καθηγητής Παθολογίας - Σακχαρώδους
Διαβήτη, Υπεύθυνος Διαβητολογικού Κέντρου,
Τμήμα Ιατρικής Δ.Π.Θ., Β' Παθολογική Κλινική,
Π.Γ.Ν. Αλεξανδρόπουλης

Πίτσαβος Χ.

Ομότιμος Καθηγητής Καρδιολογίας
Πανεπιστημίου Αθηνών

Ραλλίδης Α.

Αναπλ. Καθηγητής Καρδιολογίας Ιατρικής
Σχολής Πανεπιστημίου Αθηνών,
Β' Πανεπιστημιακή Καρδιολογική Κλινική,
Π.Γ.Ν. «ΑΤΤΙΚΟΝ»

Ρίζος Ε.

Παθολόγος - Διαβητολόγος, Διευθυντής Ε.Σ.Υ.,
Β' Παθολογική Κλινική Πανεπιστημιακού
Γενικού Νοσοκομείου Ιωαννίνων

Ρίζος Χ.

Ιατρός - Παθολόγος, Επιστημονικός Συνεργάτης
Β' Παθολογικής Κλινικής Πανεπιστημιακού
Γενικού Νοσοκομείου Ιωαννίνων

Σωτηρόπουλος Α.

Παθολόγος - Διαβητολόγος, Διευθυντής,
Γ' Παθολογικό Τμήμα - Διαβητολογικό Κέντρο,
Γ.Ν. Νίκαιας

Ταμβάκος Η.

Παθολόγος, Διευθυντής Γ' Παθολογικού
Τμήματος - Διαβητολογικού Κέντρου,
Γ.Ν. Νίκαιας Πειραιά «ΑΓΙΟΣ ΠΑΝΤΕΛΕΗΜΩΝ»

Τίγκας Σ.

Επίκουρος Καθηγητής Ενδοκρινολογίας,
Ιατρική Σχολή Πανεπιστημίου Ιωαννίνων,
Διευθυντής Ενδοκρινολογικής Κλινικής &
Διαβητολογικού Κέντρου, Πανεπιστημιακό
Γενικό Νοσοκομείο Ιωαννίνων

Τσάπας Α.

Αναπλ. Καθηγητής Παθολογίας, Διευθυντής
Β' Παθολογικής Κλινικής Α.Π.Θ., Αριστοτέλειο
Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης

Τσιόρα Σ.

Αναπλ. Καθηγήτρια Παθολογίας Ιατρικής
Σχολής Πανεπιστημίου Ιωαννίνων,
Πρόεδρος Ιατρικού Συλλόγου Ιωαννίνων

Τσιλιγιάννη Ι.

Γενική Ιατρός, Επίκουρη Καθηγήτρια
Πανεπιστημίου Κρήτης, Πρόεδρος IPCRG
(International Primary Care Respiratory Group)

Τσιμιχόδης Β.

Επίκουρος Καθηγητής Παθολογίας,
Ιατρική Σχολή Πανεπιστημίου Ιωαννίνων,
Β' Παθολογική Κλινική & Διαβητολογικό
Ιατρείο, Πανεπιστημιακό Γενικό Νοσοκομείο
Ιωαννίνων

Φίλιππάτος Θ.

Επίκουρος Καθηγητής Παθολογίας Ιατρικής
Σχολής Πανεπιστημίου Κρήτης

Φλωρεντίν Μ.

Επικουρική Επιμελήτρια Παθολογίας,
Πανεπιστημιακό Γενικό Νοσοκομείο Ιωαννίνων

Χειλάς Γ.

Πνευμονολόγος, Επιμελητής Β', ΕΣΥ

Ευχαριστίες

Η Οργανωτική Επιτροπή του «**Ινστιτούτου Μελέτης, Έρευνας & Εκπαίδευσης για το Σακχαρώδη Διαβήτη & τα Μεταβολικά Νοσήματα**» θεωρεί υποχρέωσή της να ευχαριστήσει θερμά τις παρακάτω Εταιρίες, οι οποίες συνέβαλαν καθοριστικά στην αντιμετώπιση των δαπανών του **8^{ου} Πανελληνίου Συνεδρίου** στα Ιωάννινα, 23-25 Μαρτίου 2018.

&

Γενικές Πληροφορίες

ΟΡΓΑΝΩΣΗ - ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ - ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

Μαραθωνομάχων 26, 15124 Μαρούσι

Τηλ.: 210 6827405 - 210 6839690/1, Fax: 210 6827409

E-mail: estasinou@tmg.gr, Web-site: www.tmg.gr

ΤΟΠΟΣ - ΧΡΟΝΟΣ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

23 - 25 Μαρτίου 2018

Grand Serai Hotel

Δωδώνης 33, Ιωάννινα 453 32, Τηλ: 26510 90550

ΓΛΩΣΣΑ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

Η επίσημη γλώσσα του Συνεδρίου είναι η ελληνική.

ΒΡΑΒΕΥΣΗ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

Η βράβευση των τριών καλύτερων εργασιών του Συνεδρίου θα συνοδεύεται με χρηματικό έπαθλο.

Η βράβευση της πρώτης εργασίας είναι εις μνήμην του **αείμνηστου καθηγητή Βασίλειου Καραμάνου**

Καινοτομίες του Συνεδρίου:

A) Κλινικά φροντιστήρια (με περιορισμένο αριθμό συνέδρων)

B) Χορήγηση χρήσιμου εκπαιδευτικού υλικού σε ηλεκτρονική μορφή

ΕΚΘΕΣΗ

Κατά τη διάρκεια του συνεδρίου θα λειτουργεί έκθεση φαρμακευτικών προϊόντων και ιατρικών μηχανημάτων, για την ενημέρωση των συνέδρων.

ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ

Η εγγραφή στο Συνέδριο είναι δωρεάν για τους λειτουργούς υγείας των νομών της Ηπείρου.

ΔΙΠΛΩΜΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ

Το δίπλωμα συμμετοχής θα παραλαμβάνεται από τη γραμματεία την τελευταία ημέρα του συνεδρίου, κατόπιν επίδειξης της κονκάρδας. Το δίπλωμα μοριοδοτείται με CME/CPD credits συνεχιζόμενης ιατρικής εκπαίδευσης από τον Πανελλήνιο Ιατρικό Σύλλογο.

ΚΟΝΚΑΡΔΕΣ (BADGES)

Οι κονκάρδες (badges) παραδίδονται από τη γραμματεία του συνεδρίου και είναι **ΑΠΑΡΑΙΤΗΤΕΣ** για την είσοδο τόσο στους συνεδριακούς χώρους όσο και στην έκθεση, καθ' όλη τη διάρκεια του Συνεδρίου.

ΚΕΝΤΡΟ ΠΑΡΑΛΑΒΗΣ ΔΙΑΦΑΝΕΙΩΝ (Slide Center / Preview Room)

Οι κ.κ. ομιλητές παρακαλούνται να παραδίδουν το σχετικό υλικό των εισηγήσεών τους στην Τεχνική Γραμματεία, **τουλάχιστον 1 ώρα πριν την έναρξη της ομιλίας τους.**

ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ ΟΠΤΙΚΟΑΚΟΥΣΤΙΚΑ ΜΕΣΑ

- Overhead Projector
- Data video Projector (Power Point Presentation)

ΔΙΑΜΟΝΗ - ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΑ ΕΙΣΙΤΗΡΙΑ

Για τη διαμονή και την έγκαιρη κράτηση αεροπορικών εισιτηρίων μπορείτε να επικοινωνείτε με τον κ. Χρήστο Λεκάκη, στο τηλέφωνο 210 6827405 και με e-mail στο clekakis@tmg.gr

Ξενοδοχεία του Συνεδρίου είναι τα **Grand Serai | Du Lac | Filokalia | Lake Spirit**

$$k/x$$

Rosuvastatin/Sandoz

Rosuvastatin

ΤΕΛΕΜΕΤΩΣ ΤΗΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ΔΙΑΤΙΘΕΤΑΙ ΑΠΟ ΤΟΝ ΚΑΤΟΧΟ ΑΔΕΙΑΣ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΣ

ΑΝΤΙΨΟΒΑΝΗΛΑ/01/2018

velka
a Rotam company

VELKA HELLAS Βιομηχανία Φαρμάκων
Κορίνθου 12, 15451 Ν. Ψυχικό, Αθήνα
Τηλ.: 210 6776550-1, 210 6776398
Fax: 210 6776952
www.velka.gr

SANDOZ A Novartis
Division

Sandoz GmbH, Biochemiestrasse 10, 6250 Kundl, Austria
Novartis (Hellas) S.A.C.I. / Sandoz division
Κηφισίας 18 & Γλυφής, 15125 Μαρούσι
Τηλ.: 216 6005000, Fax: 210 6857655
www.sandoz.com

$$h/x$$